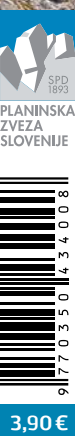

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIIJA, KI ŠE IZHAIJA

PLANINSKI

VESTNIK

9
2021

TEMA MESECA

Triglavski narodni park

Z NAMI NA POT

Osrednje Obsotelje

**Red za
zasluge
Planinskemu
vestniku**

3,90 €

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

PLANINSKI ZABAVNIK

Delovni zvezek o gorah z nalogami za zabavo, ustvarjanje, učenje in vzgojo. *Planinski zabavnik* je točno to, kar pove njegovo ime – je zabaven in govori o planinstvu. Namenjen je otrokom od 4. do 9. leta, ki jih z igro, ustvarjalnostjo in miselnimi izzivi prijazno uvaja v planinski svet. *Planinski zabavnik* lahko otroci uporabljajo skupaj s *Cici dnevnikom* in *Dnevnikom Mladi planinec, mlada planinka*, rešujejo pa ga lahko tudi brez tega – doma, v vrtcu, v šoli, v avtomobilu, v planinski koči, na taboru ali celo na izletu.

Format: 210 x 297 mm, 52 strani, šivano 2 x z žico

CENA: V času od 15. 9. 2021 do 15. 10. 2021 lahko Planinski zabavnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 4,95 €* (redna cena: 9,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

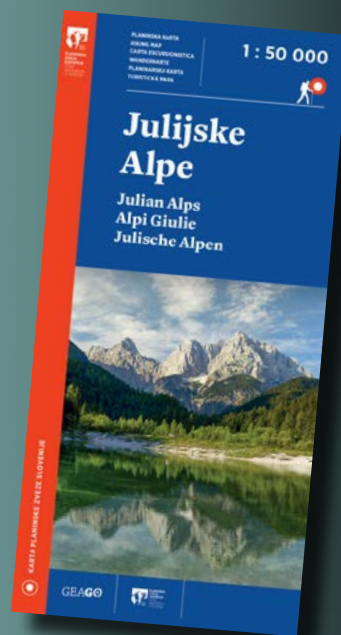
NOVO V PLANINSKI TRGOVINI

JULIJSKE ALPE 1 : 50 000

Zemljevid obsega:

- celotno območje Triglavskega narodnega parka,
- Montaževo skupino,
- zgornjo Soško dolino s Kaninsko skupino,
- vzhodni del Režije,
- dolino Nadiže in Breginjski kot z večjim delom grebena Muzceev,
- Matajur, gore severno od Baške grape, severni del Porezna,
- zahodni del Jelovice in
- Karavanke med Jesenicami in Ratečami.

Cena: 8,10 €

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJI IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja osemnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
121. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško,
Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBlikOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali
po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu:
<https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

080 18 93

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAWSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI

Mangart v jesenskih barvah

Foto Dan Briski

Uredništvo *Planinskega vestnika* skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Od trnja do zvezd in nazaj

"Kličem iz urada predsednika države," je povedal glas iz telefona, ko sva se konec julija z Ireno vozila po italijanskih avtocestah dopustu naproti. Čez nekaj trenutkov se je oglasila vodja kabineta in povedala, da ima veselo novico. Predsednik Borut Pahor mi bo čez en mesec v predsedniški palači izročil red za zasluge, ki ga prejme *Planinski vestnik*. Tako se je začela pravljica, ki ni izmišljena, pač pa še kako resnična in je trajala kar cel mesec avgust. Ves ta čas so namreč potekale priprave na slavnostni dogodek. Treba se je bilo dogovoriti sto stvari, od tega, kdo vse bo prisoten, pa vse do tega, kaj bomo oblekli ...

Po vseh pripravah je le prišel dan D, ko smo se člani uredniškega odbora, predsednik Planinske zveze in generalni sekretar zbrali na platoju med predsedniško palačo in Cankarjevim domom. Mene so hitro potegnili v dvorane, kjer smo pred dogodkom dobre četrt ure v sproščenem vzdušju trije slavlenci klepetali s predsednikom in njegovimi sodelavci. Vodja kabineta me je povabila, naj jim razložim, kako je možno, da je *Planinski vestnik* uspel preživeti toliko let, celih 126.

V tem trenutku sem se zazrl v preteklost in se poskušal vživeti v vseh sedem urednikov pred mano. Kako si predstavljati, koliko naporov so vložili v svoje delo urednika, koliko odrekanih je bilo potrebno, s koliko težavami so se spopadali. Skoraj nepredstavljivo. Težko si namreč predstavljam, kako so recimo med drugo svetovno vojno uspeli zbrati vsa besedila in stiskali glasilo. Pa kako so reševali mnoge zaplete s pomanjkanjem sredstev? Mnogo, mnogo tega bo ostalo skrivnost, zagotovo pa je jasno, da so vsi uredniki delali s srcem in žarom, ki ga v sebi nosimo tisti, ki zahajamo v gorski svet in ga poskušamo približati množicam. Obenem sem spoznal tudi daljnovidnost prvega vodstva planinske organizacije, ki se je zavedala pomembnosti medija, ki informira, razsvetljuje in povezuje.

V teh dneh smo prejeli vrsto čestitk, za katere se na tem mestu vsem zahvaljujem. Naj delček tega delim tudi z vami. Kolega urednik Žarko Rovšček iz Tolmina je takole napisal: "Jaz vidim podelitev kot (obvezen) podaljšek 125-letnega jubileja *Planinskega vestnika* ali nujno oddolžitev države generacijam, ki so ga ustvarjale. Ne morem pozabiti "vaših nebes" v Mojstrani, res prijeten in hudomušen (za nepoznavalce tudi poučen) način obeležitve jubileja." Sedaj pa že povezujem domačo sceno (Ireno v halji) in tebe s kravato, saj gre za simboliko. Halja (seveda z Ireno) je prepričljivo pričarala vajino domače okolje, jaz sem jo razumel kot večini skrito ozadje nastajanja revije. Tistega, ki je globoko vpleten v tako ustvarjanje, gotovo

¹ Mišljena je veseloigra v Slovenskem planinskem muzeju, kjer smo igrali vsi člani uredništva z vsemi lektoriciami, predsednikom PZS in referentko za *Planinski vestnik*.

preganjajo misli in skrbi o konceptu, poslanstvu, nazadnje roku izdaje, celo med sproščenimi trenutki doma. Gotovo gre za stalen miselni proces, ki ga je težko izklopiti; če drugega ne, je prisoten nekje v miselnem ozadju. V tem je tudi vsa teža bremena odgovornosti urednika. Lahko mi kadarkoli zatrdiš, da je to delo užitek. Seveda je, a je na trenutke, ko pritisne ura, tudi tlaka. Sočustvujem, obenem pa čestitam!

Na drugi strani tega loka je tvoj portret s kravato (tak je te dni krožil po medmrežju), ki simbolizira slavnost jubileja, obračuna rezultatov dolgoletnega dela. Ob 125-letnici (ob vsem spoštovanju uredniškega odbora) pripada kravata glavnemu "priganjaču", ki vedno pooseblja *Vestnik*, ob 50-, 90-letnici je spet nekomu drugemu. Tak je torej ta lok, od trnja do zvezd. Naj ti zdravje in kompas dobro delujeta tudi na poti k naslednjim zvezdam!"

Sam lepše ne bi znal povedati. In še kako prav ima kolega Žarko. Po slovesnosti v predsedniški palači smo se preselili v prostore Planinske zveze in proslavili. Vsi skupaj, kot se spodobi, saj je to praznik vseh, ne le uredništva. Potem ko smo se povsede, sva z Ireno tri ure delala na novi knjigi naše založbe. Res je, od trnja do zvezd – in spet nazaj. Hvala, Žarko, za te lepe besede in hvala vsem, ki nam omogočate, da še pišemo in izhajamo. S to močno spodbudo bomo to s še večjim žarom počeli še naprej.

Vladimir Habjan

UVODNIK

1 Od trnja do zvezd in nazaj

Vladimir Habjan

OB VIŠOKEM DRŽAVNEM ODLIKOVANJU

4 Kulturno srce slovenskega planinstva

Matjaž Kmecl

SLOVESNOST

7 Država je prepoznala vlogo našega medija

Mire Steinbuch

TRIGLAUSKI NARODNI PARK

10 Triglavski narodni park praznuje

Marjeta Albinini

14 Kako naprej z novimi izzivi

Janez Bizjak

16 40. obletnici Zakona o TNP na rob

Mladen Berginc

18 Peš po parku se sprehajam

LETO OBLETNIC

24 Praznujejo tudi drugi naravni parki v Sloveniji

24. 2. JE POŽAR POPOLNOMA UNIČIL MOZIRSKO KOČO NA GOLTEH. KAKO LAHKO POMAGAMO?

NAKAZILO NA TRR:

KODA: CHAR

NAMEN: DONACIJA ZA MOZIRSKO KOČO

IBAN: SI56 0242 6001 3741 942

SWIFT: LJBAS12X

SKLIC: SI00 24022021

NASLOV: PLANINSKO DRUŠTVO MOZIRJE, V SAVINJSKI GAJ 4, 3330 MOZIRJE

POŠLJITE SMS S KLJUČNO BESEDO MOZIRSKA5 NA ŠTEVILKO 1919.

Z ENIM SMS-OM PRISPEVATE 5 EVROV V SKLAD ZA OBNOVO MOZIRSKE KOČE.

INTERVJU

26 Marjeta Keršič Svetel

Helena Škrl

KOLUMNA

32 Kako najti dobrega oskrbnika

Klemen Belhar

Z NAMI NA POT

34 Prezrto neokrnjeno območje

Franci Horvat

PLANINČKOV KOTIČEK

43 Vila Krivopetka dopustuje

Kristina Menih

SLAPOVI IN DOLINE

46 Uč kot navaden potep

Olga Kolenc

ZGODOVINA

50 Nespremenjena že sto deset let

Dušan Škodič

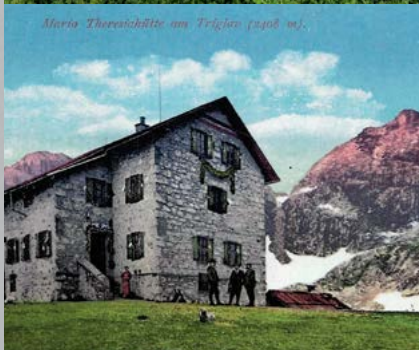
PLANINSKA ZGODOVINA

54 Hacquetova vloga pri merjenju višine Triglava

Peter Pehani

Maria Theresienhütte am Triglav (jagob. m.).

INTERVJU

57 Prvi program v hribih

Marta Krejan Čokl

DRAMA V HINDUKUŠU

58 Prvi slovenski sedemtisočak

Franci Ekar

ZADNJE PISMO

62 Nada Ružić Kostanjevič

Meta Štrukelj

PRVA POMOČ

66 Use je (lahko) strup

Diana Podgoršek

INTERVJU

68 Tri discipline v nekaj urah je preveč

Mire Steinbuch

70 NOVICE IZ VERTIKALE

73 PISMA BRALCEV

74 LITERATURA

76 PLANINSKA ORGANIZACIJA

78 NOVICE

80 V SPOMIN

**PD CELJE MATICA JE V DOBRIH DVEH LETIH OSTALO BREZ
KOCBEKOVEGA DOMA NA KOROŠICI IN FRISCHAUFOVEGA DOMA
NA OKREŠLJU, DVEH PLANINSKIH DOMOV
NA TRASI SLOVENSKE PLANINSKE POTI.**

**SVOJ DAR ZA NOVI FRISCHAUF OV DOM
LAHKO NAKAŽETE NA RAČUN**

NOVA KBM

0400 1004 7070 066.

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA VAŠ PRISPEVEK.

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI**